

BESZÁMOLÓ

Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

KÖZÖS TUDÁS – KÖZÖSSÉGI HOZZÁFÉRÉS

**ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK
BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN**

2018-2019

KÖZÖS TUDÁS – KÖZÖSSÉGI HOZZÁFÉRÉS
Beszámoló az Országos Könyvtári Napok 2018-2019. évi Bács-Kiskun
megyei eseményeiről

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség ajánlása alapján 2018-ban **KÖZÖS TUDÁS – KÖZÖSSÉGI HOZZÁFÉRÉS** címmel került megrendezésre az Országos Könyvtári Napok. Az események tervezésekor két jelentős szempontot is figyelembe vettünk: a **CSALÁDOK ÉVE** alkalmat adott családbarát szolgáltatásaink népszerűsítésére, újabb együttműködő partnerek bevonására, többgenerációs eseményekre.

Az Európai Bizottság javaslatára 2018. **A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE**. Az európai év szlogenje: „Örökségünk: a múlt és a jövő találkozása”. Ehhez a koncepcióhoz is többféle módon kapcsolódtak a könyvtárak.

Az Országos Könyvtári Napok alatt *111 település 564 könyvtári programján 19 154 érdeklődő* vett részt. A legtöbb esemény (282) a kölyök korosztályt érintette, de a felnőttek (127) és a tinik (86) is válogathattak a kínálatból. Természetesen voltak baba- (34) és nagyiprogramok (35) is, ezek jelentős része a családi együttlétet is biztosította.

A megyei események koordinálását és szakmai irányítását 2018-ban is a Katona József Könyvtár végezte. A városi és községi könyvtárak, valamint a kistelepüléseken működő szolgáltatóhelyeink számára forgatókönyveket, játékleírásokat küldtünk, de számos aktuális információval, ötlettel, javaslattal, személyes konzultációval is programszervezéssel is hozzájárultunk munkájuk eredményességéhez.

2018. OKTÓBER 1. – HÍRÜL ADJUK

Bács-Kiskun megye könyvtárai az Összefogás napjai alatt folyamatosan kapcsolatot tartottak a helyi sajtóval. Tájékoztatást adtak a hét eseményeiről, kiemelt programjairól, vendégeiről. A sajtó jelenlétére és folyamatos híradására egész héten számíhattunk. **Kalocsán** új kezdeményezésként a programsorozat előtt kitelepültek az iskolákba, s ott hívták fel szülők, pedagógusok és gyerekek figyelmét a közelgő eseményekre.

* * *

2018. OKTÓBER 2. KEDD – CSALÁDBARÁT KÖNYVTÁR

Bár az októberi események valamennyi napján kiemelten figyeltek a könyvtárak a családokra, a legtöbb ilyen tartalmú megmozdulás a Családbarát könyvtár napjára esett. **Kerekegyháza**n Család a XXI. században címmel nyílt etikaóra várták a gyerekeket,

Csengődön Török Zsuzsa klinikai szakpszichológus Családi életciklusok címmel tartott igen informatív előadást, **Sükösdön** filmvetítéssel (Égigérő fű) kötötték össze a téma megbeszélését. **Izsákon** feledésbe merült, a településről származó emberek életéről, munkásságáról, településünkhöz való kötődéséről osztották meg ismereteiket a résztvevők, középpontba állítva a Madarassy családot. **Kecskeméten** védőnők kaptak részletes tájékoztatást a Katona József Könyvtár családbarát szolgáltatásairól. **Nyárlőrincen** óvodások szüleit várták beszélgetésre, és speciális könyvtárbemutatóra, **Mélykúton** pedig a Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház családjai vállalkoztak konzultációra. Sok tanulsággal szolgált **Csikérián** a Ne veszítsd el a fejed! program, ahol a családon belüli konfliktusok, nézeteltérések kibeszélése zajlott. Amíg **Madarason** a mesék, addig több településen a játék kötötte össze a generációkat, többek között **Bugacpusztaházán, Dunafalván, Dunavecsén, Érsekcsanádon és Kunszálláson** is.

Kiskunfélegyházán családi program keretében adták át Az év olvasója címet, és ekkor volt a Móra Ferenc meséihez kapcsolódó rajzpályázat eredményhirdetése is Kisgyőri Krisztián népzeneész muzsikája mellett.

Hangulatos alkotások érkeztek a *Családi örömök* rajzpályázatra, és egységes forgatókönyv alapján 28 könyvtári foglalkozásokra került sor *Istipisti királyfi* címmel **Dunatétlenen, Foktőn, Géderlakon, Hartán, Jánoshalmán (7), Katymáron (2), Kecskeméten (7), Kéleshalmon, Kiskunfélegyházán, Madarason, Miskén, Nemesnádudvaron, Szakmáron (3).**

* * *

2018. OKTÓBER 3. SZERDA – TUDÁSÁTADÁS – TUDÁSEGYESÍTÉS

Egyedi tudások bemutatására teremtett alkalmat a tudásátadás, tudásegyesítés napja. Kiselőadások, kiállítások, beszélgetések várták a lakosságot érdekes és hasznos témakörökben. **Kerekegyházán** Turcsánné Blázsik Veronika mézeskalács-díszítésre tanította az ügyes kezűeket, **Lakitelken** nagykik adták át játékkészítő tudásukat az unokáknak, miközben gyönyörű csuhépillangók keltek szárnyra. **Kalocsán** egy fiatal tehetség, Vörös Laura, a Magyar Állami Népi Együttes táncosa mutatkozott be szülővárosában, **Petőfiszálláson** a forráskritika alapjaival ismerkedtek a felsőtagozatos diákok egy könyvtári foglalkozás keretében. Igazi kuriózum volt a **tiszakécskei** tudásátadás: Kovács József természetgyógyász korunk civilizációs betegségeinek orvosi piócáival történő gyógyításáról tartott egy érdekes előadást. **Kunadacson** az egészségről szólt a nap, és **Szabadszálláson** is jól sikerült a Fognyúvó manócskákval való találkozás.

Csolyospáloson sakkozni tanították a gyerekeket, azok pedig, akik már jól ismerték ezt a játékot, versenyezhetek is a fekete-fehér táblán. *Kiskunfélegyháza* is igen hasznos témát választott, amikor önéletrajz és motivációs levél írására tanította az érdeklődőket, a *szereleim* lakosság pedig az iszlám nyugati peremére, Marokkóba látogathatott Kis Zoltán diavetítéssel egybekötött élménybeszámolóján.

Kecskeméten a GIMP alkotósuliban családi fotókból készültek a naptárak, de sokan voltak kíváncsiak a telemedicináról szóló prezentációra is. A gyerekek Kecskemét toronykoszorús főterét barangolták be egy várostörténeti foglalkozás keretében, a felnőttek pedig Ferenczy Ida életéről hallhattak egy élvezetes előadást a Gödöllői Királyi Kastély Múzeum szakembereinek közreműködésével. Fejleszt vagy rombol? – ezt a figyelemfelkeltő címet *Baján* választották Uzsalyiné Dr. Pécsi Rita előadásának, aki az okos eszközökről, a „kütyüzés” veszélyeiről beszélt a felnőtteknek. *Hartán* a tudásátadás egy hatékony módját, kooperatív technikákat tanítottak pedagógusoknak.

* * *

2018. OKTÓBER 4. CSÜTÖRTÖK – KÖNYVTÁRI KREATÍVOK

Igazán változatos témák és programelemek jellemezték a kreatív napot. A könyvtárak éltek azzal a lehetőséggel, hogy dokumentumállományukból kiemeljék, tematikusan bemutassák ennek a népszerű témakörnek az irodalmát. Hasznosak voltak az ehhez kapcsolódó web-ajánlók is. *Csávolyon* környezetbarát tevékenység folyt, papírfonásra tanították a lakosságot. *Kiskunmajsán* nagyik és unokák közösen alkottak, *Kaskantyún* iniciáléfestést próbálhattak ki az ügyes kezűek. Kunpeszéren helyi lakos mutatta be a horgolás rejtelmét, *Bácsbokodon*, *Szentkirályon* és *Kecskeméten* egyedi, egy-egy irodalmi alkotáshoz kapcsolódó könyvjelzők születtek. Az ezerszínűre varázsolt októberi táj is sokakat megérintett. *Kecskeméten* levélcsipkék, *Bátyán* színes levélnyomatok kerültek ki az olvasók keze alól. *Bugac* és *Szalkszentmárton* lakossága egy kiránduláson gyűjtött termékek felhasználásával készített őszi díszeket, a könyvtárban talált szakirodalom tanulmányozása után. A *megyeszékhely* kisiskolásai Paulovkin Boglárka meseíró-illusztrátor irányításával alkottak mesehősöket, délután a könyvtári varroda és a helyi Műtűr Műhely hívta textilcsodák varrására a felnőtteket, de aki akart, noteszt is készíthetett a kötészeti műhelyben.

* * *

2018. OKTÓBER 5. PÉNTEK – OLVASÓ-SOKK

A könyvtár - és olvasásnépszerűsítés a családhoz hasonlóan átszötte a hét eseményeit. Az elmúlt évek ilyen jellegű tematikus napjain nagyon sokféle színes program várta a különböző korosztályokat. Ezek egy része folytatásra érdemes kezdeményezésnek bizonyult, s ez meglátzott a 2018-as irodalmi kínálaton. Klasszikusok alkotásai mellett a legfrissebb irodalmi csemegék kerültek a figyelem középpontjába. A játékok, vetélkedők, író-olvasó találkozók, felolvasások, könyvbemutatók sora hívogatta a közönséget. **Kiskunfélegyházán** ebből az alkalomból adták át az újonnan kialakított ifjúsági sarkot, amit egy slam poetry programmal kötöttek össze. **Kiskörösön** a KönyvesZsákba kukucskálhattak a kíváncsiak, amely a rejtvények mellett a jó megfejtőknek könyvjutalmat is rejtgetett. **Bugacpusztaházán** olyan vetélkedőt rendeztek az olvasmányokból, amelyen a fiatalok szüleikkel együtt vehettek részt. **Érsekhalmán** olvasólánc indult, **Nagybaracska**, **Akaszto**, **Nemesnádudvar**, **Orgovány**, **Kömpöc** és **Szank** könyvtárai rajzolás-nyomozós nyomkeresést rendeztek. **Bátyán** a szabadtéri nyomkereső játék résztvevői sikeresen megtalálták az „elcsatangolt” könyveket, **Kiskunmajsán** pedig képolvasással kötötték össze a könyvbemutatót. **Kalocsán** gimnazisták a mutattak be társaiknak egy olyan regényeket, amelyek nem képezi a tananyag részét, de valamiért mélyen megérintette őket. **Kecskeméten** érdekes esemény volt a Felolvasok(k) program is, ahol 650 másodperces felolvasásokkal köszöntötték a résztvevők a 650 éves várost. Mindemellett a város több pontján – a piacon és a Vadasparkban – invitáltuk játéokra, olvasásra, mesére az érdeklődőket.

Megyénk több településén került sor a Furfangos paraván interaktív bábelőadásra. Ezek a műsorok jó alkalmat teremtettek a mesélésre, igényes irodalmi szövegek megismerésére, szerepjátékra **Ágasegyházán**, **Bácsbokodon**, **Dunaegyházán**, **Dunatetőtlenen**, **Helvécián**, **Kunbaján**, **Kunbaracson**, **Madarason**, **Orgoványon**. Csorvási Zoltán irodalmi összeállítása **Kelebián** biztatta további művek megismerésére, könyvtári lapozgatásra a közönséget.

Kiskunhalason Vass Virág találkozott olvasóival, **Tizsakécskén** a Könyvkóstoló meghívottja Péczely Dóra volt. **Lajosmizsén** Benkő László mutatta be történelmi regényeit, **Solton** K. László Szilvia találkozott a gyerekekkel. A **kecskeméti** gyerekek Harcos Bálint meséinek örülhettek, a tinik Kemény Zsófi slammer, költő, író társaságát élvezhették. Bosnyák Viktória **Kecelen**, Sohonyai Edit **Bócsán**, **Ladánybenén** és **Kiskörösön** varázsolta el a kamaszokat.

Kecskemétről elindult a *Legyél te is Kölyökolvasó!* országos irodalmi játék, és kapcsolódtunk a *Nagy Könyves Beavatás* elnevezésű kreatív, fiatalos, a középiskolás korosztályt megszólító olvasásnépszerűsítő országos akcióhoz is.

* * *

2018. OKTÓBER 6. SZOMBAT – ÖRÖKSÉG ÉS EMLÉKEZET

Október 6. a történelmi múlt és a népi hagyományok napja volt. Az aradi vértanúk emlékét igen változatos tevékenységi formákkal idézték a könyvtárak, általában együttműködve az oktatási és kulturális intézményekkel. Voltak dokumentum- és fotókiállítások, vetélkedők, filmvetítések, gyertyagyújtások.

Bátyán „*Fekete faluban fehér torony látszik*” címmel Dr. Fehér Zoltán helytörténeti kutató könyve alapján vetélkedtek a gyerekek. **Kiskőrösön** Turán István helytörténész vezette a sétát **Akasztón** régi faluképek kerültek kiállításra, **Baján** Tiricsné dr. Popper Valéria, az irodalomtudományok doktora tartott előadást a „Habsburg átokról”.

Solton a könyvtár névadójára, Vécsey Károly tábornokra emlékeztek, **Kerekegyháza**n a Gregus Tárogató Együttes adott koncertet. **Dunafalván**, **Katymáron**, **Kunszentmiklóson** történelmi nyomolvasás zajlott, **Kecskeméten** világháborús hősök kutatását ismertettük a hallgatósággal. Folytatódott a három éve kezdett helyismereti séta a köztemetőben, majd Ács Imre mesterpedagógus a híres gasztronómiatörténettel titkait tárta fel előttünk.

A gyerekeket több foglalkozás keretében a magyar népmesék csodavilágába vezettük be, hogy aztán heteken át tartó mesebeli kalandozásuk során számos történettel gazdagodjanak.

Szombat délután meglátogattuk a könyvtárosok által 2017-ben örökbe fogadott Könyvtári Macikat, azaz az örvösmedvéket, további egy esztendőre megújítva gondoskodásunkat.

Kistelepüléseinken a szüreti munkafolyamatok megismerését segítették a Bogárháton projekt csapatának bemutatói. A *Muslinca Ica mustot készít* interaktív előadás keretében a gyerekek számos információhoz jutottak környezetükről, az őszi munkákhoz kapcsolódó hagyományokról **Bátmonostoron**, **Császártöltésen**, **Csátalján**, **Dávodon**, **Dunafalván**, **Garán** és **Nagybaracskán**.

Népdalaink, népi hagyományaink felelevenítését, továbbadását tűzte ki célul a *Lóca együttes* is. Játékos összeállításuk a népzene dallamait ültette a gyerekek fülébe **Bátmonostoron**, **Hercegszántón** és **Nagybaracskán**.

* * *

2018. OKTÓBER 7. KÖNYVES VASÁRNAP

Az Országos Könyvtári Napok záróeseménye Bács-Kiskun megyében is a Könyves Vasárnap volt. Arra törekedtünk, hogy minden korosztály találjon kedvére való elfoglaltságot ezen a hétfvégén is. *Kecskeméten* a Kodály Iskola növendékeinek zenés köszöntőjével indult a vasárnap, majd mondókázással, mesével, játékkal, egy 650 cm-es rejtvény megfejtésével, kártyajátékok bemutatójával folytatódtak az események. Az *Emberek, sorsok, díjak* programot 2014-ben indítottuk újtára. Erre a beszélgetésre mindig olyan Bács-Kiskun megyei személyek kapnak meghívást, akik az adott évben országos, megyei vagy városi elismerésben részesültek. 2018-ban 7 közéleti ember volt a moderátor, Kozák Polett beszélgetőtársa. A nap a Pepita Táncegyesület bemutatójával és tánctanulással zárult.

A megyében több könyvtár is kinyitott ezen a napon.

Ballószög, Csávoly, Felsőszentiván, Fülöpháza, Madaras, Móricgát, Nyárlőrinc, Szabadszállás Tázlár mesével, társasjátékkal, rejtélyes fejtörőkkel várta a vasárnapi érdeklődőket. *Dunatétlenül* és *Katymáron* papírszínházi bemutatók következtek, Petőfiszálláson „kinyitott” a KönyvtárMozi. *Baján* Túl a könyvperencián címmel hétpróbát állhattak ki a kisebbek, Lajosmizsén pedig Mátyás király bolondos bolondjáról szólt a Maszk Bábszínház marionett bábjátéka.

* * *

A városi, községi könyvtárak és a szolgáltató helyeink egyaránt használták az általunk készített forgatókönyveket.

A **Könyvári Maci** 2018 őszén szüreti mondókákkal, versekkel, gyerekdalokkal és Benedek Elek: Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack c. meséjével ismertette meg az ovisokat 24 alkalommal. Helyszínek: *Bácsszőlős, Borota, Csólyospálos, Dunaegyháza, Dunatétlen, Harta, Jánoshalma* (4), *Kaskantyú, Katymár, Kecskemét* (2), *Kéleshalom, Kiskun-félegyháza, Madaras* (2), *Mátételke, Miske, Páhi, Rém, Szakmár, Tompa*.

Olvasni jó! játékunk *Bácsbokod, Bácsszőlős, Felsőlajos, Hercegszántó, Kecskemét* (4), *Mélykút, Miske, Nemesnádudvar* könyvtáraiban szerzett örömteli perceket a gyerekeknek.

Sok település gyereklakói tették próbára tudásukat a *Betűbuli* és a tematikus *Ne csak lógj a neten!* játékokban is.

A heti programokhoz a központi arculati elemek felhasználásával szórólapok készültek, ezeket eljuttattuk az oktatási, egészségügyi, szociális intézményekbe,

bevásárlóközpontokba, társintézményekbe, civil szervezetekhez.

Az eseményekhez A/3 méretű plakátokat terveztünk, ezek elektronikus változatát a honlapunkon és a közösségi oldalakon is megtalálta a lakosság. A kistelepülések könyvtári szolgáltató helyeire, valamint a városokba elektronikus úton küldtük az általunk szerkesztett, a központi elemeket tartalmazó plakátokat, így azokat egy-egy helyszínen már csak nyomtatni kellett. A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár főbejáratának két oldalán már jóval az események előtt óriás méretben megjelent az Országos Könyvtári Napok logója falmatricán.

A Országos Könyvtári Napok alatt digitális fotókon örökítettük meg a legemlékezetesebb pillanatokot. Ezekből folyamatosan válogattunk a központi honlapra is. A Kecskeméten történekről naponta hírt adott a Kecskeméti Televízió, majd egy stúdióbeszélgetés kiegészített összefoglaló vetítésére is sor került, többszöri ismétléssel. Ez a visszatekintés azok számára is képet adott szolgáltatásainkról, akik valamilyen ok miatt nem tudtak személyesen köztünk lenni ebben az időszakban.

Köszönjük támogatásuknak, amely hozzájárult a programsorozat színvonalas lebonyolításához. Örülünk, hogy erről a hétről is emlékezetes pillanatokot őrizhetnek a könyvtárlátogatók és a könyvtárosok egyaránt.

Beszámolónk olvasható: www.bacstudastar.hu Pályázatok menüpontban, valamint a <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/> oldalon.

Kecskemét, 2019. július 18.

Ramháb Mária
megyei könyvtárigazgató
főtanácsos

**ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK – 2018-2019
PILLANATKÉPEK A BÁCS-KISKUN MEGYEI ESEMÉNYEKRŐL**

KALOCSA – Hírül adjuk!

VASKÚT – Nemzetiségi emlékeink

**KISKUNFÉLEGYHÁZA – Tiniszarok
átadása**

IZSÁK – A Madarassy család története

**JÁSZSZENTLÁSZLÓ – Mitől boldogok a
családok?**

KISKUNHALAS – Vass Virágra figyelve

MADARAS – *Helyi motívumok a hímzéseken*

TISZAKÉCSKE – *Mire jó az orvosi pióca?*

DUNATETÉTLÉN – *Örökségünk, a nóta*

KECEL – *Bosnyák Viktória könyvbemutatója*

KÉT KERÉKEN – *Soltvadkerti és keceli könyvtárosok szakmai útja Kiskőrösre*

KISKUNMAJSA – *Virtuális helytörténeti séta*

PROGRAMOK KECSKEMÉTEN

Idősek biztonsága – az interneten is

*Képek és történetek Ferenczy Ida életéből
könyvbemutató*

*Kecskemét jelesei – Helyismereti séta a
Köztemetőben*

*Szofi mesél
Harcos Bálint a gyerekekkel
a Petőfivárosi Fiókkönyvtárban*

*Nagy utazás
Mese és alkotás Paulovkin Boglárka meseíró-
illusztrátorral*

*Én még sosem
Vendégünk: Kemény Zsófi slammer,
költő, író*

*Így készül a könyv
Műhelymunka a könyvtár kötészeten*

*Könyvtári varroda
A könyvtári varrókör és a Műtűr Műhely közös programja*

*Hírös gasztronómatörténet
Vendégünk: Ács Imre mesterpedagógus*

*A könyvtári macik örökbefogadásának
megújítása a Vadasparkban*

*Emberek, sorsok, díjak – Beszélgetés a
2018. év kitüntetettjeivel*

*Swing-party
Táncbemutató és tánctanulás*